

Dosarul nr. 2r-175/23
2-22013218-01-2r-19042023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. O. Parfeni)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

05 iulie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Viorica Puica

Aliona Miron

Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Scurtu împotriva lui Andrei Scurtu, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica, mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și a cheltuielilor de judecată,

la cererea reconvențională depusă de Andrei Scurtu împotriva Irinei Scurtu, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica, mun. Chișinău cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor,

împotriva încheierii din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip,

c o n s t a t ă :

La 28 ianuarie 2022, Irina Scurtu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Scurtu, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica, mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, încheiată între Andrei Scurtu și Irina Scurtu, la data de XX XXXXXX XXXX, la Oficiul Stării Civile sectorul XXXXX, mun. Chișinău și trecută în registrul actelor de stare civilă la nr. XXX, determinarea domiciliului copiilor minori XXXX XXXX născută la XX XXX XXX, și XXXX XXXX, născut la XX XX XXXX, cu mama, Irina Scurtu, încasarea de la Andrei Scurtu în beneficiul Irinei Scurtu a pensiei pentru întreținerea copiilor minori XXXX XXXX și XXXX XXXX, în mărime de 5000 lei lunar, pentru fiecare copil, începând cu data adresării cererii

în judecată și până la atingerea majoratului copiilor, compensarea cheltuielilor de judecată.

La 15 iunie 2022, Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, a depus cerere reconvențională împotriva Irinei Scurtu, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copiilor sectorul Botanica, mun. Chișinău cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor XXXX XXXX, născut la XX XXXX XXXX, cu tatăl Andrei Scurtu și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor XXXX XXXX în mărime de 5000 lei lunar, începând cu 28 ianuarie 2022 și până la atingerea majoratului.

Prin hotărârea din 01 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare depusă de Irina Scurtu. S-a desfăcut căsătoria încheiată între Andrei Scurtu și Irina Scurtu (Dovgani), la data de XX XXXXX XXXX, la Oficiul Stării Civile sectorul XXXXX, mun. Chișinău și trecută în registrul actelor de stare civilă la nr. XXX. S-a determinat domiciliul copiilor minori XXXX XXXX, a. n. XX XXXX XXX și XXXX XXXX, a. n. XX XXX XXX, cu mama acestora, Irina Scurtu. S-a încasat de la Andrei Scurtu în beneficiul Irinei Scurtu pensie pentru întreținerea copiilor minori XXXX XXXX, a. n. XX XXX XXX și XXXX XXXX, a. n. XX XXX XXXX, în mărime de 2 500 lei lunar, pentru fiecare copil, începând cu data adresării cererii în judecată – 28 ianuarie 2022, până la atingerea majoratului copiilor minori. S-a încasat de la Andrei Scurtu în beneficiul Irinei Scurtu cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 140 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6000 lei. În rest, acțiunea depusă de Irina Scurtu s-a respins ca neîntemeiată. S-a respins acțiunea reconvențională depusă de Andrei Scurtu. S-a încasat de la Andrei Scurtu în bugetul de stat taxa de stat în mărime de 150 lei.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 07 decembrie 2022, Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, a depus apel împotriva hotărârii din 01 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a hotărârii, în partea ce ține de încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori și respingerii cererii reconvenționale, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care să fie stabilită pensia pentru întreținerea copiilor minori în mărime a câte 1301,20 lei pentru fiecare copil și admiterea acțiunii reconvenționale.

Prin încheierea din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea lui Andrei Scurtu privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel. Nu s-a dat curs cererii de apel depuse împotriva hotărârii din 01 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acordându-i termen de 15 zile calendaristice, calculat din momentul comunicării încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul depus de Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, din motivul neînlăturării integrale, în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

La 03 aprilie 2023, Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, a depus recurs împotriva încheierii din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, a indicat că chiar dacă posibilitățile financiare ale recurentului sunt minime, s-a conformat deciziei instanței de apel și a achitat integral taxa de stat indicată în actul judecătoresc, fapt ce se confirmă prin bonurile de plată anexate la materialele cauzei.

A susținut că este eronată concluzia instanței de apel asupra restituirii cererii de apel pe motiv că partea nu a îndeplinit integral și în termen indicațiile Curții de Apel Chișinău, or, la 06 decembrie 2022, recurentul a achitat suma de 100 lei, iar la 06 martie 2023 suma de 625 lei, fapt ce se probează prin confirmările de achitare, note de plată nr. XXXXXXXXX și nr. XXXXXXXXX, eliberate de Serviciul guvernamental de plăți electronice Mpay.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 16 martie 2023, iar copia actului judecătoresc a fost expediată în adresa participanților la proces, inclusiv și avocatului Andrei Iosip, prin intermediul poștei electronice, la 24 martie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică.

Recursul depus de Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, la 03 aprilie 2023 este depus în termen.

La 19 aprilie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa părților copia cererii de recurs, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 151).

Prin referința din 15 mai 2023, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului a comunicat că își menține poziția expusă în instanțele ierarhic inferioare, unde s-a prezentat avizul – concluzie cu privire la examinarea condițiilor social-locative ale părintelui care pretinde la creșterea și educarea minorilor.

Până la examinarea recursului, intimata Irina Scurtu nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință la recursul depus de Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, urmează a fi admis, din motivele ce succed.

În temeiul art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că hotărârea din 01 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost contestată cu apel de către Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, înregistrând în acest sens

cererea de apel nemotivată la data de 07 decembrie 2022 (f.d.103), cu anexarea dovezii achitării parțiale a taxei de stat, în sumă de 100 lei (f.d.105).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În contextul normei de drept precitate, prin încheierea din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea apelantului Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, privind scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea de apel. Nu s-a dat curs cererii de apel și s-a comunicat părții apelante despre necesitatea înlăturării neajunsurilor expuse în partea descriptivă, acordându-i pentru aceasta termen de 15 zile calendaristice, calculat din momentul comunicării prezentei încheieri (f.d.117-119).

Copia încheierii instanței de apel din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată avocatului Andrei Iosip, reprezentantul apelantului Andrei Scurtu, prin intermediul poștei electronice, la data de 27 februarie 2023 (f.d. 120).

La 07 martie 2023, Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, a depus apelul motivat, inclusiv fiind anexată și dovada taxei de stat, în sumă de 625 lei (f.d. 121-125, 126).

Prin încheierea din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituită cererea de apel depusă de Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, împotriva hotărârii din 01 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a remis părții apelante cererea de apel cu toate documentele anexate. S-a restituit apelantului Andrei Scurtu taxa de stat achitată pentru cererea de apel declarată, în sumă de 625 de lei, confirmată prin nota de plată seria X nr XXXXXXXXX din 06 martie 2023 (f.d. 128-130).

În motivarea soluției, instanța de apel a invocat că partea apelantă nu a înlăturat integral neajunsurile indicate de instanță în încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel. Colegiul a mai notat că apelantul pentru a face dovada achitării taxei de stat aferentă cererii de apel a prezentat două note de plată, însă nu va accepta nota de plată seria X nr. XXXXXXXXX din 20 octombrie 2022, deoarece prin aceasta se demonstrează achitarea taxei de stat aferentă cererii reconvenționale înaintate de apelant în prima instanță, fapt confirmat prin materialele cauzei, nota de plată numită fiind anexată la cererea reconvențională.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel prematur a ajuns la concluzia de a restitui cererea de apel depusă de Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, din motivul neînlăturării integrale și depline în interiorul termenului acordat de către instanță a neajunsurilor și anume a neaprezentării dovezii de plată a taxei de stat, fapt prin ce a încălcat normele de drept procedural.

Astfel, după cum rezultă din materialele cauzei, la 07 decembrie 2022, Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, a depus cerere de apel nemotivată, la care a fost anexată dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 100 de lei, fapt ce se probează prin confirmarea de achitare a notei de plată nr. XXXXXXXXX din 06 decembrie 2022 (f. d. 105).

Ulterior, în scopul executării dispozițiilor încheierii din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, a depus, la 07 martie 2023, apelul motivat, la care a anexat și confirmarea de achitare a notei de plată nr. XXXXXXXXX din 06 martie 2023, prin care se probează achitarea suplimentară a taxei de stat în sumă de 625 de lei (f.d.126).

În context, Completul de judecată reiterează că, în termenul stabilit de instanța de apel, Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, a lichidat neajunsurile menționate în încheierea din 09 februarie 2023 Curții de Apel Chișinău și anume a prezentat cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat, în sumă totală de 725 de lei.

Astfel, prin încheierea din 16 martie 2023, instanța de apel a restituit apelul depus de Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, contrar prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În acest sens, art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurrate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip, de a casa încheierea din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii apelului.

În conformitate cu art. 424 alin. (2), art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Andrei Scurtu, reprezentat de avocatul Andrei Iosip.

Se casează încheierea din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Scurtu împotriva lui Andrei Scurtu, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului

sectorul Botanica, mun. Chişinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreţinere a copiilor minori şi a cheltuielilor de judecată, şi la cererea reconvenţională depusă de Andrei Scurtu împotriva Irinei Scurtu, intervenient accesoriu Direcţia pentru Protecţia Drepturilor Copilului sectorul Botanica, mun. Chişinău cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor şi încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chişinău, la etapa primirii apelului, în acelaşi complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Miron

Aliona Donos